

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

KLASA 47 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. MARTA 1924

PATENTNI SPIS BR. 1771.

Firma Stefan Götz & Söhne, Beč.

Rastavljujući ležaj na žičnim vodećim koloturama.

Prijava od 25. juna 1922.

Važi od 1. maja 1923.

Pravo prvenstva od 22. jula 1921. (Austrija).

Poznati, kod sredstava za osiguranje kod željeznica upotrebljavani rastavljivi ležaji za žične vodeće koloture, koji omogućuju premeštanje, skidanje ili izmenu vodećih kolotura, imaju taj nedostatak, što se sastoje od previše razmerno malenih delova, što otežuje rukovodjenje s istim, osobito zimi.

Izum se odnosi na takav uredjaj, kod koga se ovaj nedostatak odstranjuje time, što je preko koloturine vilice, koja ima savijutak za primanje koloturine osovine, nataknuta pretičuća vilica, koja pokriva krajeve osovine i osigurava protiv odmaknjenja. Time se omogućuje lagano snimanje vodećih kolotura na najjednostavniji način, koji se može zamisliti.

Na crtariji je predložen primer izvedbe takovog koloturinog ležaja na sl. 1. u pogledu spreda, a na sl. 2. u pogledu sa strane. Slike 3 i 4 pokazuju koloturinu vilicu u pogledu sa strane odnosno okomitom preseku po sredini, sl. 5 i 6 pretaknutu vilicu u pogledu spreda odnosno u pogledu odozgor. Sl. 7 i 8 pokazuju u manjoj razmeri različita premeštanja takvog uredjaja.

Vodeće koloture *a* su nataknute na osovinu *b*, a ova je umetnuta u zavijutcima c koloturine vilice *d*, na koju je nataknuta pretičuća vilica *e* tako daleko, da njezine stražnje ivice *f* udaraju na stražnju stranu zavijutaka *c*, tako da su krajevi osovine *b* pokriveni i osigurani protiv odmaknjenju. Pričvršćenje se uredjaja vrši pomoću pričvršćujućeg zavrtnja *i*, koji prolazi kroz izbušinu *g* vilice *d* i kroz takvu nosača *h* (plosnato

kutno ili U — željezo), a zavrtajan je zagravljen maticom *j*. Pri tome sprečava glava pričvršćujućeg zavrtnja *i* snimanje vilice *e*, dok ona osigurava zavrtajan protiv okrećanja.

Sastavljanje i skidanje, na pr. kod promena, izvadja se brzo i lagano. Potisne li se vilica *e* samo malo natrag iza otpuštanja zavrtnja *i*, onda se mogu odmah odstraniti osovinu i vodeća kolotura. Kod podzemnog vodjenja žice mogu se vodeće koloture na jednostavan način pričvrstiti na plosnatim željezima u većem broju jedna pored druge, dok se kod slobodnih vodova kao nosioci kolotura upotrebljuju malena U-željeza, koja pri upotrebi manjih vilica *k* od plosnatog željeza U oblika, koje su podmetnute matici *j*, dozvoljavaju njihovo preokretanje samo pomoću posebnih ključeva,

Osobita prednost opisanog uredjaja sastoji se u tome, što pričvršćujući zavrtajan i čini okrećući osovinu svega, oko koje se vodeće koloture *a* kod ne polpuno nategnutog zavrtnja *i* automatski smeste u smer rezultante pritisaka osovine, proizvedenih obim žičnim vodovima, koji idu preko koloture. Sl. 7 pokazuje položaj koloture kod ravnog vodjenja voda, sl. 8 položaj pri vodovima u luku.

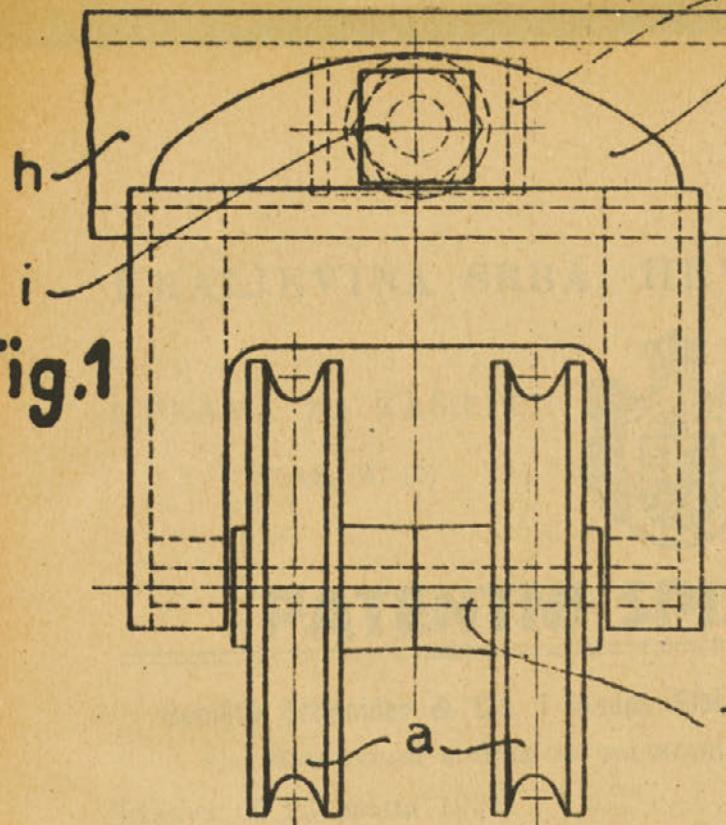
Patentni zahtevi:

1. Rastavljivi ležaj za žične vodeće koloture, naznačen time, što je nataknuta pretičuća vilica (*e*) preko koloturine vilice (*d*) providjene zavijutkom (*c*) za primanje koloturine osovine (*b*), a pretičuća vilica prekriva krajeve osovine i osigurava protiv premicanja.

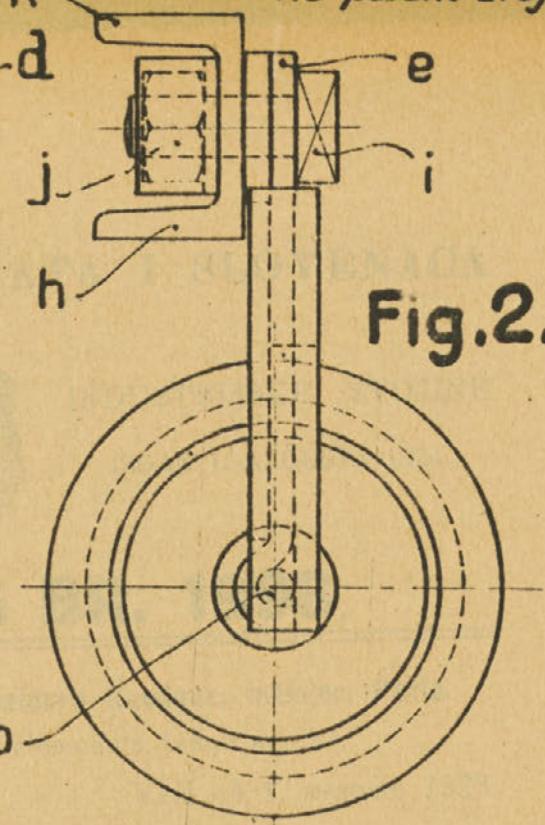
2. Ležaj koloture prema zahtevu 1. naznačen time, što glava pričvršćujućeg zavrtnja (i) koji prolazi kroz koloturinu vilicu (d) sprečava snimanje preličuće vilice (e), dok ova osigurava zavrljan protiv okretanja.

3. Kod koloturnog ležaja prema zahtjevu

1., 2. naznačen time, što ima koloturin nosač (h) sa U-likim presekom u vezi sa U-likim stremenom (k) iz ploskog željeza kao podlogom matice, u svrhu, da se omogući zakretanje matice pričvršćujućeg vijka samo putem osobitih kliječeva.

Fig. 1.

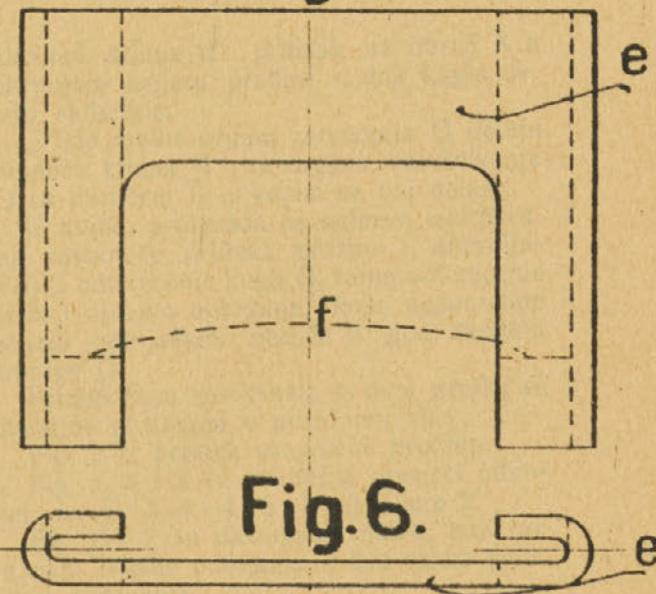
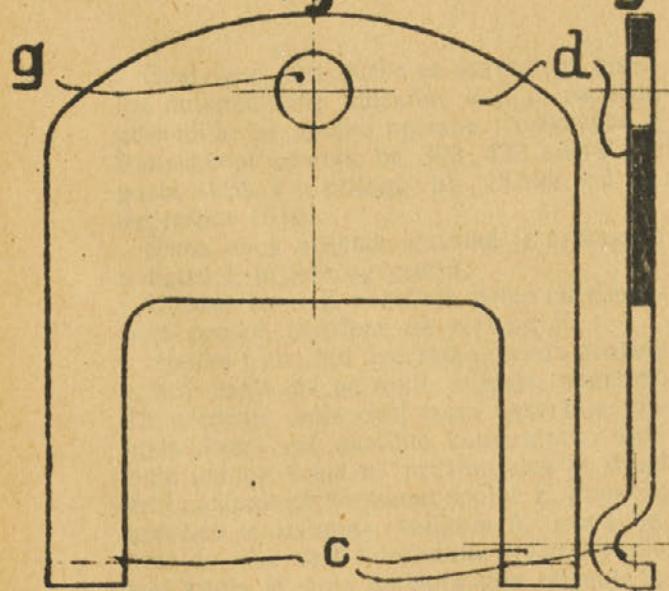

Fig. 2.

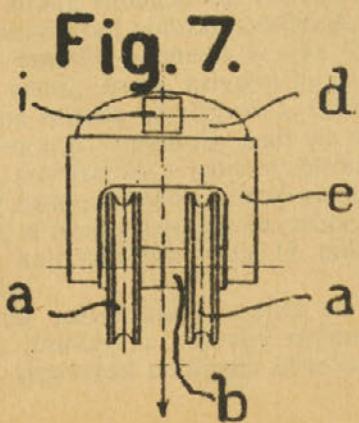
Fig. 3.

Fig. 4.

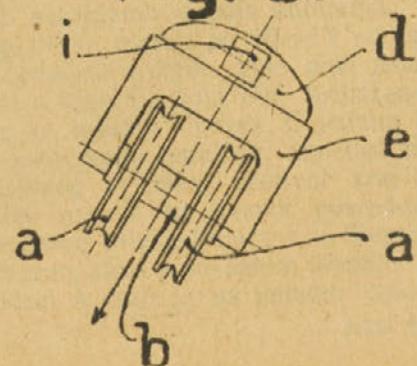
Fig. 5.

Fig. 6.

Fig. 8.

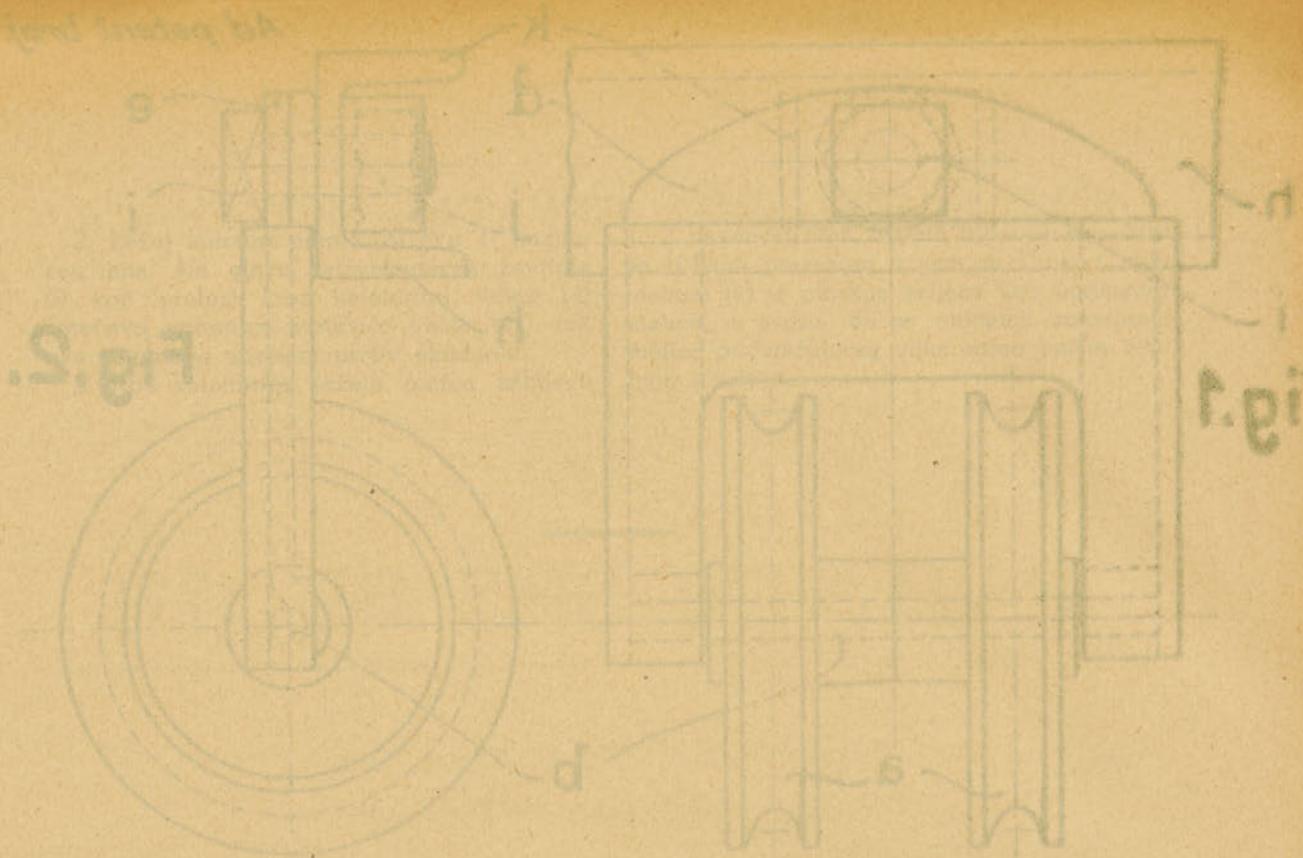

Fig. 5.

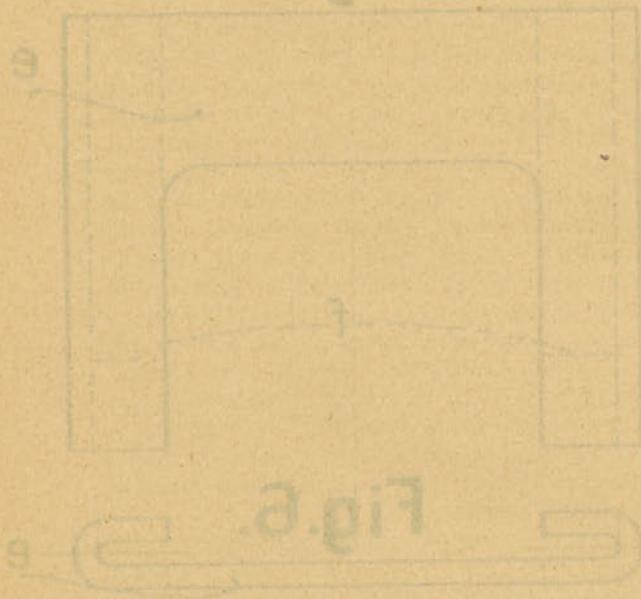

Fig. 6.

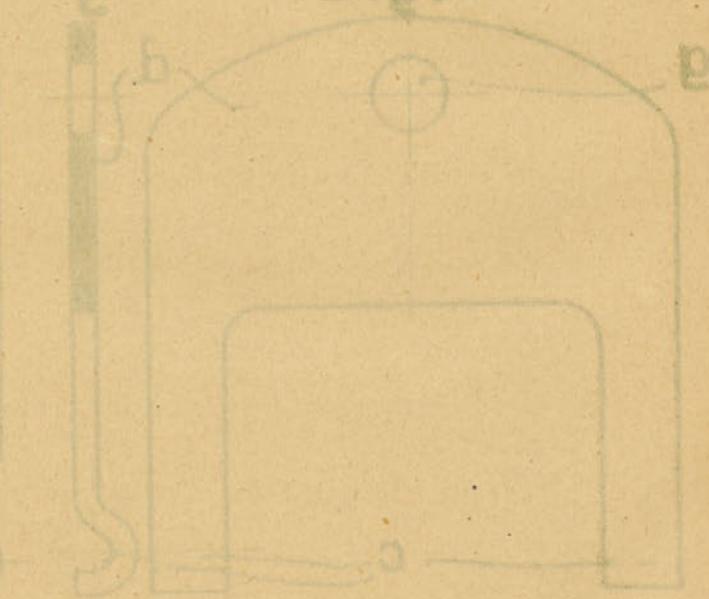

Fig. 7.

